

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekk száma: 52.666.

HAZAJÖTTEK . . .

A végtelen orosz síkságok úttalan hárctereiről hazajöttek dicső honvédeink. Hazajöttek az átok és a szenvedés földjéről, viaskodva embertelen, kegyetlen fenevadakkal, melyek végső pusztulással fenyegettek minden európai kultúrát . . .

A dicsőséges fogadáson ott volt Főméltóságú Urunk, Kormányzónk is, hogy személyes jelenlétével dokumentálja az aktus fontosságát, hogy íme: hazánk eléget tett önmaga és egész Európa iránti kötelezettségeinek, a nagy német fegyvertárs oldalán kivette részét a civilizáció megmentéséért folytatott küzdelemben.

Boldog örömtől dobog a keblünk, büszkén öleljük szívünkbe hazatért dicső fiainkat s könnyeinken át is büszkén gondolunk azokra a hősökre, kik életükkel áldoztak a nagy ügyért . . .

És most feltör a nagy kérdés: milyen lesz ezért a hála? Vajjon az ország évezredes nagysága ismét bitosítva lesz-e, avagy újból jön egy tragikum, hogy ismét hiába onta vért és annyi kebel hiába szakadt meg a honért? . . . Nem! Ezt nem hisszük! Bízunk az Isten igazságosságában, aki erre a sokat megpróbált és méltatlanul megbántott nemzetre ráderíti az igazság napját s beteljesedik rajtunk a szentírás nagy vigasztalása: Akik könnyhullatással vetnek, — azok vigadozással aratnak.

Ezért hisszük, hogy úgy külső, mint a belső fronton véghezvitt erőfeszítéseinknek meg lesz a méltó gyümölcse és mi ismét „hazajövünk” a boldog, szinte gondtalan békevilág nyugalmas állapotába, hol nem gyötör a trianoni rabbilincs, a szűkös kenyér gondja és megaláztatásunk kínzó tudata. Ezért fontos állomásként jelezzük drága fiaink hazakerkezését, mert jöni kell, mert jöni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán!

Meghosszabbítják a gabonafeleslegek felajánlási kötelezettségét

A hivatalos lap vasárnapi számában rendeletet közöl, amelynek értelmében meghosszabbítják a gabonafeleslegek felajánlási kötelezettségét. Ismeretes, hogy a gabonafeleslegeket október 31-ig kellett a vásárlásra jogosultaknak vételre felajánlani. A most megjelent rendelet módosít ad a gabonafeleslegek tulajdonosainak arra, hogy feleslegeiket 1941. évi november hó 30-ig vételre felajánlhasák. Az így felajánlott feleslegeket a hatóság által megállapított áraknál tíz százalékkal kisebb ár fizethető ki.

A december hó elseje után vételre felajánlott kölesért a 120.000/1941. A. K. számú rendelet 8. §-ában megállapított áraknál tíz százalékkal kisebb árát kell fizetni. Ugyancsak tíz százalékkal kisebb árát kell fizetni a december elseje után felajánlott árpaért és zabért.

Ha a búza, rozs és kétszeres tulajdonosa e terményeket október 31-ike után csépelte ki vagy szerezte meg és ha a köles, árpa és zab tulajdonosa e terményeit november 30-ika után csépelte ki vagy szerezte meg, amennyiben azokat a cséplés befejezésétől, illetve a

megszerzéstől számított harminc nap alatt vételre szabályszerűen felajánlja, úgy vele szemben a tíz százalékos árlevonásnak helye nincsen.

Ugyancsak el lehet tekinteni a tíz százalékos árlevonástól annál, akinek gabonafeleslegét november hó 30-ika után a hivatalos eljárás során az általa kiszámítottnál nagyobb mennyiségben állapítják meg, ha a gabonatulajdonos jóhiszemű tévedését a hatóság kétségtelenül megállapítja. A vámorként foglalkozó malmok vámkeresményét a Hombár tíz százalékos árlevonás nélkül veszi át.

Zsírból, libazsírból, szalonnából, olajból fejenként összesen csak másfél kilót szabad otthon tartani

**Az önellátók készletadagját 11 kilóra emelték
A feleslegeket 8 napon belül fel kell ajánlani**

A hivatalos lap vasárnap reggeli számában a 8050/1941. M. E. számú rendelet a háztartásokban és vendéglátó ipari üzemekben tartható élelmiszerkészletek korlátozásáról szóló rendelet egyes rendelkezéseit újra szabályozza.

Az új rendelkezés értelmében az önellátó háztartásban sertézsírból, hájból, zsír- és egyéb szalonnából, nyers- és olvasztott liba, kacs- és étkezésre alkalmas baromfiszírból, olvasztott vajból, valamint étolajból és ételzsírból együttevve személyenként legfeljebb 11 kg készletet, más háztartásban pedig személyenként másfél kg készletet tarthatnak. Önellátó háztartásnak azt kell

tekinteni, ahol a saját háztartási szükségletre levágott sertést a levágás előtt legalább 60 napon át maguk hizlalják. Mezőgazdasági östermelő háztartások az említett mennyiségen felül birtokukban tarthatnak a zsíradékfelékből annyit, amennyi a gazdaságukban alkalmazott munkások szokásos élelmezésére szükséges.

Akinek a felsorolt termékekből a megengedettnél nagyobb mennyiségű készlet van birtokában, köteles a felesleget a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc napon belül az erre a célra kijelölt szövetkezetnek vagy húsiparosnak vételre felajánlani. A felvásárlásra jogosult szövetkezeteket vagy

húsiparosokat (kereskedőket) a székesfőváros területén kívül a hely szerint illetékes közellátási felügyelőség jelöli ki. Budapestén a készleteket a közszéki élelmiszerüzemnek vagy a Magyar Köztisztviselők Szövetkezetének húsarúsító üzemének kell felajánlani. A rendelet szerint a felsorolt vállalatok, illetve kijelölt húsiparosok kötelesek a felajánlott készleteket készpénzfizetés ellenében hatósági áron átvenni és az átvétel megtörténtéről a felajánlónak elismervényt adni.

A most életbelépő rendelet felemeli a zsíradék szempontjából önellátó háztartásokban a zsír mennyiségét és 11 kg-ban állapítja meg.

Mennyi zsírt kell beszolgáltatni a levágott sertések után?

Ugyancsak a hivatalos lap vasárnapi száma közli a m. kir. minisztériuma 8040/1941. M. E. számú rendeletét, amely újra szabályozza a levágott sertések utáni zsírszolgáltatási kötelezettséget. A rendelet értelmében mindenki, aki sertést közfogyasztásra vág le, köteles a súlyra való tekintet nélkül minden sertés után 3 kg zsírt a vágástól számított 8 napon belül a hely szerint illetékes közellátási felügyelőség által kijelölt szövetkezetnek vagy húsiparosnak (kereskedőnek) az árkormánybiztos által megállapított áron beszolgáltatni. A beszolgáltatásra kerülő zsírt úgy kell kezelni, hogy az közfogyasztásra alkalmas és idegen anyagtól mentes legyen.

Ha valaki magánfogyasztásra vág le sertést, úgy az első sertés után 3 kg, minden további sertés után pedig hat kilogramm ugyancsak közfogyasztásra alkalmas, gondosan kezelt olvasztott sertézsírt köteles 8 napon belül a fentemlített módon beszolgáltatni. Ha a sertést mezőgazdasági vagy ipari munkások szerződéses szalonnajárandóságának fedezésére ölik le, úgy

ez esetben a zsír helyet szalonnát kell beszolgáltatni. A beszolgáltatás módjának részleteit a közellátási miniszter a közszéki elöljáróság (polgármester) útján közzé teszi.

A rendelet a továbbiakban felsorolja, hogy közfogyasztásnak kell tekinteni a szállodák, tan- és nevelőintézetek, étkezőhelyiségek, fogházak, kórházak, valamint a hentesek a friss húst árusító iparosok, vendéglősök és kocsmárosok háztartásának hús- és zsíradékfogyasztását.

A magánfogyasztások alatt

Ára 10 fillér

viszont a magánháztartások körében történő hús- és zsíradékfogyasztást, illetve azoknak a hús- és zsíradékfogyasztását kell érteni, akik egy-egy háztartáshoz tartoznak állandóan vagy időlegesen.

A közfogyasztásra levágott sertések mennyiségéről a hatósági húsvizsgálók és a húsiparosok nyilvántartást kötelesek vezetni és a beszolgáltatandó zsír- és szalonnamennyiségről havonta egyszer elszámolnak.

A rendelet megjelenését az tette szükségessé, hogy a sertésállomány csökkenésén kívül a magánfogyasztás céljaira szolgáló sertéseket csaknem kivétel nélkül a téli hónapokban vágják le. Természetszerűleg szükséges, hogy zsírt tartalmukojunk arra az időre, amikor a sertésvágások száma kevesebb lesz. Ismeretes, hogy a húsiparosokat kötelezték arra, miszerint az élő-sertés súlya után számított 2 százalékos zsírt szolgáltatassanak be. Tekintettel arra, hogy ennek a beszolgáltatásnak az ellenőrzése nehézségekbe ütközik, az erre vonatkozó rendelet most hatályát veszítette és így a közfogyasztásra levágott sertés után darabonkénti három kilogramm zsír beszolgáltatása lép érvénybe, amely a húsiparosra nézve semmiféle újabb megterhelést nem jelent. Ugyancsak nem jelent megterhelést a rendelet a magánvágók számára sem, mert aki saját céljaira vág le sertést és ezáltal zsíradékellátását hosszabb időre biztosítja, nem hoz nagy áldozatot, ha 3 kg. illetve 6 kg zsírt a hivatalos áron beszolgáltat.

Közellátási problémák foglalkoztatták a vármegye-gyűlést

Békés vármegye közigazgatási bizottsága szerdán tartotta meg november havi rendes közgyűlését baiczai Beliczey Miklós főispán elnöklétével. A megnyitás után az alispáni jelentést olvasták fel, amely főként közellátási dolgokban nyújtott vármegyei vonatkozású felvilágosítást. Az alispáni jelentéshez többek között vitéz Tepliczky János is hozzászólt, s alaposan megindokolt, alátámasztott beszédében kérte, hogy a cipő- és textilárak árát arányosítsák a terményárakkal, mert úgy látja — s ez nemcsak egyéni tapasztalata, hanem másoké is, — hogy e cikkek árai nagyobb százaléokban emelkedtek, mint a termelvényeké. A főispán megköszönte a helyzet komolyságához illő hangot, amelyet a felszólalók kivétel nélkül használtak, a felvetett kérdésekre megnyugtató válaszokat adott. A megyegyűlés ezután a különféle jelentések tárgyalására tért át.

Nyomtatványokat

ízléses kivitelben készít a

Müller-nyomda

Megkerült a csabacsüdi gyilkosság tettese

Bravúros csendőri nyomozás, gyors eredménnyel

Múlt heti lapszámunkban hírről adtuk már, hogy a csabacsüdi határban lévő tanyáján november hó 7-én holtan találták az idős, magányos Paulik Jánost. A nyomban folyamatba tett csendőri nyomozás rövid egy hét alatt nemcsak megkerítette a tettest, de ez megelőzőleg már csaknem teljes részletességgel megállapította a bestiális gyilkosság részleteit is. E bravúros nyomozás eredményeként közöljük az alábbiakat: A gyanu mindjárt a nyomozás elején Paulik felesére: Hegedűs Balázs 41 esztendősszarvasi lakosra terelődött, aki azonban az első napokban körömszakadtáig tagadta, hogy a gyilkosságban valaminő része lett volna. Csak mikor a nyomozás során ellene felmerült adatokat feltárták előtte, is merte be a gyilkosságot, melynek lefolyását a következőként adta elő: Még október 31-én este történt, hogy valami miatt az öreg Paulik Jánossal összehozlakozott. Az összehozlakozás

veszekedéssé fajult, s ennek során a kezéigébe került eketisztítóvassal ütlegelni kezdte az öreget. Dulakodás közben még inkább elkapta az indulat s most már esztévesztetten zúdította ütéseit Paulikra, akit a fején és teste egyéb részein halálosan megsebesített (7 oldalbordáját zúzta össze). Mikor már látta, hogy az öreg ernyed, feldobta az ágyára, amely leszakadt alatta; zsákokat, pokrócokat, ruhadarabokat dobott rá, s rázárta a már akkor nyilván halott Paulik Jánosra az ajtót. A lakás kulcsát nem mészre a tanyától elásta, az öreg zsebéből kihullott vagy talán kiemelt órát pedig egy kukoricaszárkúpban rejtette el, s dolgavégzetten hazament.

A csendőrség a beismerő vallomás után átadta Hegedűs Balázst a gyulai ügyészségnek, mely előzetes letartóztatásba helyezte, s november hó 15-én beszállította a gyulai fogházba. Itt fogja Hegedűs bevárni a független magyar bíróság ítéletét.

Györffy-Bengyel Sándor figyelmeztetése a gazdákhöz

Györffy-Bengyel Sándor közellátási miniszter vezércikkét írta a „Magyar Föld” c. lapba „Az ország érdeke és a gazdák” címmel. A miniszter a következőket írta:

— Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a magyar föld népéhez szóljak. A közellátási miniszter felelősségteljes állása nemcsak azokkal az igazgatási és rendészeti intézkedésekkel jár, amelyek a meglévő árukészletek igazságos elosztását biztosítják. En első és legfontosabb hivatásomnak azt tekintem, hogy a társadalmi együttérzést és összefogást hirdesse ennek az országnak minden rendű és foglalkozású lakosa felé. Ha valaha, akkor a megpróbáltatásoknak ebben a nehéz időszakában van szükség arra, hogy a magyar társadalom minden tagja érezze a közös sors és a felelősség tudatát. Amint egy jól működő gépezetben a fogaskerekeknek: úgy kell a nemzetgazdaságban a mezőgazdasági termelőknek, az iparnak, a kereskedelemnek és a közigazgatásnak egymásba kapcsolódnia és egymás munkáját előrevinni. Senki nem nézheti ma a saját kicsinyes érdekét, mert ezek felett az érde-

kek felett van egy sokkal fontosabb: a nemzet boldogulásának és szebb jövőjének érdeke.

— Ez a magasabb érdek, amelyet egyik vonatkozásban, a közellátás területén, én képviselve, fokozott teljesítményeket, fegyelmet és áldozatokat követel mindenkitől; a mezőgazdaságtól is. A gazda most minduntalan szembetalálja magát a hatósággal, amely meg szabja számára, hogy abból, amit termelt, mennyit fordítson a további termelésre, mennyit fogyaszthat el és mennyit kell és milyen árért átadnia az el látatlanok számára, akiknek munkája és megélhetése a nemzetnek épp olyan fontos, mint a gazdáké.

— Súlyosak ezek a rendelkezések, de nem elviselhetetlenek a hazáját szerető és féltő, becsületes magyar ember számára, aki jól tudja, hogy akár a távoli harctéren teljesít szolgálatot, akár a polgári életnek bármiféle területén, ezt a szolgálatot nem a maga öröme és kényelmére, hanem úgy kell ellátnia, ahogy azt a haza tőle megköveteli.

— A közellátási rendelkezések pedig nem követelnek a gazdától többet, mint azt, hogy

amikor a nemzet fennmaradásáért és jövőjéért mindenkinek le kell valamiről mondania, ő is úgy korlátozza a maga fogyasztását és kereseti igényeit, hogy azok a többi dolgozók érdekeit ne keresztezzék. Jól tudom, a gazda helyzete nehezebb, mint a másfoglalkozásúaké. Sokkal nehezebb kiporciózni a napi adagokat, amikor birtokunkon tele magtárak, vermek és istállók vannak. Most pedig éppen ezt követeli a magyar gazdától az ország érdeke. Ma, amikor a városi lakosság szűkösen van ellátva élelmiszerekkel, a gazda álljon ellen a sokféle csábításnak, maradjon meg a törvényes úton, ne tévedjen az árdrágítás, a zúgforgalom nagy haszonnal kecsegtető ösvényeire.

— Mélyen átérzem a gazdák helyzetét és éppen ezért sokra becsülöm azt a támogatást, amit eddig is a közellátásnak nyújtottak. Befejezésül csak annyit kérek, tartson ki a magyar gazdátársadalom az áldozatkészségben, önmérsékletben s önfegyelemben az eddigi megértéssel és hűséggel, akkor nem kell féltünk a magyar jövőt.

Szép sikerű volt az egyházzenei hangverseny a róm. kat. templomban

Az elmúlt vasárnap délutánján értékes, lélekemelő egyházzenei hangversenynek volt tanúja és élvezője Szarvas zeneértő és zenekedvelő közönsége.

A Szent Cecília Énekkar Egyesület rendezésében gondosan összeállított műsor keretében tartalmas, felemelő ének-, orgona-, hegedű- és énekkari számokat hallottunk.

A hangverseny előtt Fetzner József esperesplébános, pápai kamarás mondott bevezetőt, majd az egyes számokat zenei hozzáértéssel, muzsikussal lelkülettel tanúskodva ismertette, s így laikusok számára is megfoghatóvá, élvezhetővé tette.

A műsort Tauth Antal kar-nagy hatást keltő orgonajátéka vezette be. Liszt Ferenc „Könyvek, sírás” témára szerzett művét adta elő zenei ihlettel áthatott lélekkel. A műsor folyamán még egy gyönyörű Liszt-számot hallottunk tőle, a „Angyali ének”-et.

Igen szép sikere volt dr. Bagotai István gazd tanintézeti tanár hegedűszámainak. Szinte művészi volt mindkét önálló száma: Tartini áriája és Mária bölcsődala is. De igen szépen látta el a szóló ének kíséretét is.

Külön ki kell emelnünk az énekkar szólistáinak lélekemelő számait. A tőlük megszokott finomsággal, beleéléssel énekeltek. Horváth Lajosné, Litavec Rózsi, Molnár Istvánné, Major Ferenc ezúttal is bebizonyították tudásukat, zenei rátermettségüket.

Utoljára maradtak, de legelőször kellett volna dicsérettel megemlékezni a kis „pacsirtákról”. Igazán öröme lehet magának az Úrnak is, mikor a kedves gyermeki ajkáról hallja a szebbnél szebb énekeket.

Ami a hangverseny szerves kiegészítő része, a simulékony, színes, alkalmazkodó kíséret, ezt a nem könnyű feladatot

SZÉP ORION
MODERN STANDARD
SUPER TELEFUNKEN
1941-42. TÍPUSÚ RÁDIÓK
Szűrehoyszakynál!

Vétel—csere! Varrógépek, gyermekkocsik, csillárok, külföldi kerékpárok és gramofónlemezek nagy választékban! 300

Privler Pál igazgató-tanító látta el hozzáértéssel zenei lelkülettel Hegyi József tanítóval felváltva.

Mindent egybevetve az egész hangverseny megrendezése Tautal Antal kántor tanító karnagy buzgó munkájának eredménye. Ezúton köszönjük meg neki, hogy Szarvas zenei kultúrájának olyan odadó munkálója.

Hirek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. v. 6-templomban vasárnap délelőtt 8 órakor től, délután 5 órakor magyar, az újtemplomban délelőtt 9 órakor magyar istentisztelet tartanak.

A szarvasi római kat. templomban vasárnap és ünnepnap fél 9 órakor csendes mise, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. Délután 6 órakor ájtatosság Hétköznapi mise fél 6 órakor. Gyónatás misek előtt.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében.

17 zsák kivételével felvásárlása és jogosulatlan tárolásával akarta a budapesti Szarvasi András vagyonát átméltatni. Ábra nem gondolt, hogy ez a nagy menyiségű, alig beszerezhető, csaknem nélkülözhetetlen közszükségleti cikket sokak, nagyon sokak előtt rejtette el, csupán az lelegett a sz. ne előtt, hogy pár hónap, vagy év múltán majd busás haszonnal túl ad a portékán, s jót nevet a közellátási hatóságokon. Az új stílus azonban Győrffy-Benedek miniszter bevezetett, új utatásával, ármezsgéjével és a piac allandó ellenőrzését véget vet lassan az ehhez hasonló, közellátást veszélyeztető cselekmények és kártételeknek, de a kiszabott büntetésekkel nem csak azoknak szegi kedvét, akik már megpróbáltak egyszer a közellátási rendszert esetén túljárni, bejuttatva a kártételeket, hanem a büntetés erejével távolítja a tisztátalan spekulációs műveletektől mindenkit. A nem közvélemény megnyugvására ügyeli a közellátási minisztérium, illetve a közellátási rendzert határozott és alapos munkát. Fegyelmeltetett önállóan áll a nagy közönség, a kormány munkája mellé, mert látja, hogy a hatóságok minden eszközzel igyekeznek a termelés és a fogyasztás nyugodt rendjét biztosítani.

A főispán elősegének kiállítására. A Kormányzó a m. kir. miniszternek előterjesztette a Magyar Vöröskereszt honvéd egészségügy érdekében végzett kiválóan eredményes szolgálataért a Vöröskereszt érdem-rezst adományozta bátyjai József Miklósnak és Sermay Ilma grófnak. Főispán, József és a Magyar Vöröskereszt békésvármegyei választmányának elnöke, aki e minőségében példaadó ügybuzgalommal szolgálta a nagy ráteremtéssel irányította a vármegyei eredményes munkát.

— Tessedik Sámuel-emlékbizottság. A szarvasi ev. egyházközség központi bizottsága november 18-án tartott ülésében foglalkozott Tessedik Sámuel születésének 200 éves évfordulójának a megünneplésével. Szelenyi János igazgatólelkész előterjesztésére és Kiszely György indítványára a bizottság lefektette az ünnepélyi alapelveit, ezek kivitelvi módját is javaslatot tett egy emlékbizottság megalkotására. A központi bizottság javaslatait a november 25-én tartandó presbiteri ülés jóváhagyása után teljes egészében leközlöjűk.

— Közeledik a felsőházi tagválasztás. Az üresedésben lévő felsőházi tagságra a választást — mint azt már jeleztük — a törvényhatóság decemberi közgyűlésén ejtik meg. Nagyon egészben a megválasztandó esemény tekintetében is egységes a vármegye úgyannyira, hogy csáki Geiszt Gyula kondorosi földbirtokos, a Békésmegyei Gazdasági Egyesület elnöke, minden valószínűség szerint ellenjelölt nélkül egyhangúlag fog az országgyűlés felsőházába bekerülni. Póttagságra Réthy Béla békéscsabai cukorkagyárost emlegetik.

— Választmányi ülés a kondorosi M.E.P.-ben. A M.E.P. kondorosi választmánya november 17-én igen látogatott ülést tartott. A Magyar Hírszkegy elhangzása után Sziráczy Sándor elnök nyitotta meg az ülést, meleg szavakkal üdvözlővén a megjelenteket. Az ülésen felszólaltak Csizmadia András, a vármegye lajstromos megválasztott lajstromgyűlési képviselője, Zalay Balint orosházi kisgazda, a vármegyei szervezőtitkár és dr. Bíró Zoltán vármegyei főtitkár. A kormányzat programját részletesen ismertették, valamint azon rendkívüli intézkedéseit is, amelyeket a közellátás zavartalanosságának a biztosítása érdekében megtenni kénytelen volt. Komoly szavakkal intették a polgárságot a mai rendkívüli idők által is megkívánt egység fenntartására, s szükséges áldozatkészségre. A lelkes hangulatban lezajlott ülésen megjelentek meleg szeretettel ünnepelték a Kormányzó Urat, Magyarország miniszterelnökét és a vármegye közmegegyezésben álló főispánját is. Ülés után a különböző közérdekű és magánkérelmeket hallgatták meg és vették fel továbbítás céljából.

— Felhívjuk ismételtül Szarvas közönségét, ne fedkezzen meg a folyó hó 22-én, szombaton este 8 órai kezdettel tartandó Jótékonycélú műsoros táncestélyről. Nézz meg mindenki a kifüggesztett falragasztat. A gazdag és változatos műsor, a táncmulatság, feltétlen örömet, szórakozást nyújt mindkinek. Aki eljön, felejtethetetlen élményt szerez magának. Eljövételét biztosítsa, váltsa meg jegyét előre. Jegyet előjegyzésben kaphat még Nagy Sándor könyvkereskedésében és a Perczel cukrászdában. Felülfizetéseket köszönettel fogad és nyugtáz a Rendezőség.

Erdélyi nyerevénykölcson jegyzését megkezdte a Szarvasi Takarékpénztár

Erdély a szegényteljes trianoni csonkító határozatok gyálázatos vágrehajtása folytán 20 évvel ezelőtt leszakadt az Anyarszág testéről, de most az igazság alapján megindult és folyó harcok eredményeként ha gazdaságilag lerongyolódott állapotban is, de újra visszajutott és egyesült az országgal.

A 20 évig tartó román uralom mindent megtett, hogy az ott élő magyarság gazdaságilag erőtlenségre leromlott állapotba jusson. Még nagyobb lendületet vett ez az igyekezet akkor, amikor az orosz bolsevizmust is letörő hatalom szava ennek az országrésznek a visszaadását kimondta. Ami elvihető volt, attól a románok Erdélyt mindebben megfosztották. Így találtuk magyar testvéreinket ezelőtt egy évvel azon a területen, amelynek természeti adottsága nagy szerepet juttat hazánk gazdasági életében. A visszatérés kölcsönös nagy öröme mellett legelső sorban kell figyelnünk arra, hogy az erdélyi lakosság részéről jelentkező szolgálat és munkakészség ne törjön meg, ne teremtsen bizalmatlanságot, éppen ezért egymás és a haza iránti elsőrendű

kötelességünk teljesítéséből folyóan kell elősegítenünk, hogy a visszatért területen a gazdasági élet fellendüljön. Ennek elérése érdekében határozta el a m. kir. kormány s adott rendelkezést az

erdélyi nyerevénykölcson kötvény kibocsátására, hogy módot és lehetőséget nyújtson a haza minden polgárának a segítő kéz nyújtására.

A nyerevénykölcson jegyzés feltételei a 20 év alatt történő visszafizetésben nyerevénylehetőségeket is nyújtanak, amellyel, hogy 4 százalékkal kamatoznak.

A nyerevénykölcson jegyzését a Szarvasi Takarékpénztár végzi és minden közlebbi adatra pontos felvilágosítást nyújt az érdeklődőknek. Szétküldött az intézet Szarvas lakosságának nagyszámú tájékoztató is, amelyek pontosan tartalmazza a vonatkozó tudnivalókat.

Kiemelendő tény, hogy ezen 100.000.000 P-s nyerevénykölcsonra a visszafizetés időtartama alatt összesen 25.779 drb nyerevény, közöttük 7 drb 1.000.000 P-s, 4 drb 750.000 P-s,

és 14 drb 500.000 P-s főnyerevény, összesen 46.592.500 P értékben kerül kisorsolásra. A sorsolás már 1942. januárjában megkezdődik. Ennél a főnyerevény 750.000 P.

1—1 nyerevénykötvény 200 P névértékű, ez azonban fele hányadában 100 P-re és negyed hányadában 50 P-re osztható. Ez biztosítja, hogy ebben a nyerevénykölcson jegyzésben a kis tőkével rendelkezők is részt vehetnek, amit elősegít az, hogy ezen nyerevénykölcson kötvényekre a Szarvasi Takarékpénztár annak 50 százaléka erejéig előnyös feltételű kölcsönt is fog nyújtani.

Ez a nyerevénykölcson, mint fentiekből látható, tehát szolgálja az országot, a visszatért Erdélyt, de a jegyző érdekeit is, mert nagy nyerevénylehetőségeket biztosít. A jegyzéssel tehát hazafiúi kötelességünknek teszünk eleget, amellyel, hogy a nyerevényekből esetleg saját magunk jólétét is megalapozhatjuk.

Vegyen tehát a Szarvasi Takarékpénztárnál erdélyi nyerevénykötvényt.

— Nagy érdeklődés kíséri a gazdag műsorú Légó-teaest előkészületeit. Amint már mulhethi számunkban jeleztük, a helyi Légótalmai Liga Női Csoportja és Leánygárdája november hó 29-én, szombaton este 8 órai kezdettel a gimnázium tornacsarnokában gazdag és változatos műsorú teaestet rendez a Liga javára. A műsor számai a következők: 1. Megnyitó beszédet mond Korim Kálmán, a Légótalmai Liga elnöke. 2. Szavai Tóthfalussy Erika óvónő. 3. A 180. sz. Kárpát cserkészcsapat tagjai időszerű légótalmai jelenetet adnak elő. 4. Temmel Gabriella zongoraművész és Schubert, Moszkowsky, Brahms és Liszt műveiből ad elő és 5. a leánygárda tagjai magyar táncot mutatnak be. A műsor után családias szórakozás. A hazafias célt szolgáló műsoros teaestet már most a legmelegebben ajánljuk társadalmunk figyelmébe. A tiszta jövődelmet a Liga felállítandó mentőállomás felszerelésére fordítja.

Nemzeti célt szolgál, ha erdélyi nyerevénykötvényre jegyez a Szarvasi Takarékpénztárnál.

— Öngyilkosság. Szerdán, folyó hó 18-án hajnalban felakasztotta magát Hrabovszki Pál 30 éves szarvasi gazdálkodó. Mire hozzátartozói megtalálták már nem volt benne élet. Tetének oka ismeretlen.

— Autókarambol. Szerdán a Horthy Miklós úton a sikos úttesten megcsúszott csaknem az árokba fordult egy utasokkal telt magánautó. A karambol olyan szerencsés kimenetelű volt, hogy komolyabb baja a benneülőeknek nem történt.

— Kicsérlik a közszolgálati alkalmazottak arcképes igazolványait. A Máv. a közszolgálati alkalmazottak arcképes igazolványait 1942. évi január hó 1-vel kicséréli. Az új igazolványok kiállításának határidejét folyó évi november hó 15-től 1942. évi január hó 31-ig állapította meg, mely időpontig az 1941. évre kiadott arcképes igazolványok érvényességét meghosszabbítja. Az utazási kedvezmény mérve, a 24 pengő térítési összeg változatlanul megmarad. Az új arcképes igazolvány kiállítási díja fejében 2 pengő helyett 2.50 pengőt kell befizetni. Részletes felvilágosítást készséggel ad az állomásfőnökség.

— Nők a leventemozgalmában. A honvédelmi minisztérium egyik újabb rendelete lehetővé teszi, hogy az ifjú női nemzetszolgálati nevelésbe nők is bevonhatók legyenek. A levente egyesület keretén belül 10—19 éves, feddhetetlen előéletű magyar állampolgár, öskeresztény folytathat tevékenységet, de beszervezhetők 19 évesnél idősebb, a feltételeknek egyébként megfelelő hölgyek is. Ertesülésünk szerint a szervezés előmozdítását járásunk területén is befejezést nyertek és pedig igen jó, kecsegtető eredménnyel.

— Felfüggesztették a vasárnapi munkaszünetet. Békésvármegye alispánja az őszi mezőgazdasági munkálatok zavartalanosságának biztosítása érdekében december 7-ig felfüggesztette a vasárnapi munkaszünetet a mezőgazdaságban. Az alispáni rendelet értelmében tehát Békésvármegyében december 7-ig vasárnap is lehet mezőgazdasági munkát végezni.

— Megszervezik a használt cipők gyűjtését. Hír szerint országosan meg fogják szervezni a használt cipők gyűjtését. A használt cipők anyagának kellő felhasználásával kielégítő pótlást, ill. műanyagot remélnék előállítani.

— Húszmillió pengő a kereskedőknek. A kormány kezdeményezésére nagyjelentőségű akció indult meg a keresztyén kereskedőtársadalom hitelleltetésének megsegítésére. A hitelállatást a pénzügyminisztérium bonyolítja le s erre 20 millió pengőt fordítanak, amelyért 25 százalékosan a kincstár vállal felelősséget. A kormány ez újabb akciója igen jelentős az új keresztyén kereskedő társadalom megerősödése szempontjából.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy az

Árpád-szálló

f. é. nov. hó 1-től bérbevettem. Minden időben kaphatók tisztja szobák; hideg és meleg ételek, mindenféle italok. Az ifjúság részére vasárnaponként délután 5 órától 9 óráig zenés táncos teaest. Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását:

Czeperkó Mihály vendéglős.

— **Jelentkezzünk a repülés-kiképzésre.** A Magyar Szárnyak repülésügyi folyóirat legújabb számában vitéz Horthy István államtitkár felhívást intéz a magyar ifjúsághoz, amelyben kéri jelentkezésüket a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap kiképző kereteibe. Több neves cikkíró mellett új repülőregényt közöl a Magyar Szárnyak, ára 50 fillér.

Vegyen erdélyi nyerevény-kötvényt a Szarvasi Takarékpénztárnál.

— **Zsidó nem lehet képviselő-testületi tag.** Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter új javaslatot terjesztett a képviselőház elé. A javaslat szerint a törvényhatósági, kisgyűlési tagok és póttagok megbízatását a törvényhozás további intézkedéséig meghosszabbítja. A zsidó törvényhatósági bizottsági és képviselőtestületi tagok és póttagok megbízatása a törvényhatálybalépésének napján megszűnik, akkor is, ha a választóhatóságuk szempontjából az 1939. IV. tc. 9. szakaszában előírt feltételeknek megfelelnek. A zsidó vallásfelekezetek képviselőinek a törvényhatósági bizottságban és a fővárosi kerületi választmányokban lévő tagsága szintén megszűnik.

— **Nyilvános összpóba.** A Szarvasi Dalkar 1941. november hó 29-én szombaton este 8 órai kezdettel az Iparoskör nagyertermében nyilvános összpóbat tart, melyen dalkari dalokon kívül szavazatok és értékeszenek lesznek műsorban. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a kotta alapra köszönettel elfogadjuk.

— **Karácsonyi bál.** A szarvasi Iparoskör hagyományos karácsonyi bálját az idén is megrendezi az Árpád-szállóban, karácsony másodnapján, melyre az előkészületek már nagyban folynak. Az előjelekből ítélve, a szezon legsikerültebb bálja lesz.

— **Könyvújdonságok Müllernél.** Mintha a könyvkiadást nem is rendítette volna meg az utóbbi esztendő korlátozásokkal teljes időszak, olyan bőséges anyaggal jelentkezik most a karácsonyi ünnepek előtt s olyan klasszikus tartalommal, aminőre hosszú évek óta nem volt példa. Igaz: írónk köre örövendesen megnőtt azóta, de mintha valahogy megszáporodott volna a mondanivalójuk is, annyira sokrétű, sokoldalú, de mindig elsőrangú ez az új termés. Erdemes megnézni, megérdemlik a könyvek az érdeklődést. — A könyvek mellett játékok, ajándéktárgyak tömege, dús raktára, s a közmondásosan előzékeny kiszolgálás várja a nb. vevőket a nagymúltú Müller-cégnél.

— **Több és szebb gyümölcsöt!** ez a jelszava a modern gyümölcsüzletnek. Ennek a termelésnek titka a trágyázás és a fák védelme a kártevők ellen. Erről ír a Magyar Gyümölcs legújabb száma, melyből mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, V., Vilmos császár-út 76.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Viszkok János és Batta Mária leánya Judit, Molnár Mihály és Gulyás Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Simkovich Pál és Borgulya Judit fia Pál, Matusik János és Szilágyi Anna leánya Anna, Belica János és Hajdu Erzsébet leánya Mária, Lestyan György és Lestyan Mária leánya Mária, Podani Pál és Kondacs Anna fia Pál.

— **Házasságot kötöttek:** Törköly János Géczi-Melisik Judittal, Horanyec Pál Urbán Máriával, Molnár Mihály Kulcsák Judittal, Adamovszki György Brlázs Annával, Pettyovan János Kovács Zsuzsannával, Szloszjar György Novodomszki Zsuzsannával, Szabó Sándor Krizsán Zsuzsannával, Varga János Krajcsovic Erzsébettel, Folytán Pál Lustyik Máriával, Petrov András Frankó Erzsébettel. — **Elhaltak:** Oncsik János 75 éves, Maginyecz Pál 28 éves, özv. Nyemcsok Pálné Borgulya Anna 76 éves, Forster Károly 70 éves, Janurik Pál 85 éves, özv. Paraj Mihály 78 éves, Medvegy Mihályné Rapkovszki Anna 54 éves, Lipták Zsuzsanna 20 éves, Szokolai János 47 éves, Kepe György 66 éves, Palyó Márton 72 éves, Babinszki Andrásné Melis Zsuzsanna 92 éves.

— **A Szarvasi Sakkör** megkezdte működését az Árpád-kávéház helyiségében. Sakknapok minden kedden és pénteken. Kérjük az érdeklődőket a sakkör látogatására, mivel a közeljövőben háziverseny fog tartani.

— **Meghívó.** A mangol- és nyúlzugi hegyközség folyó hó 30-án délelőtt fél 11 órakor a község háza kistanácstermében tartja az 1942. évi költségvetés előirányzati közgyűlést, melyre az önálló szavazattal bíró és a csoport képviselő tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyv-hitelesítők megnevezése. 2. Az 1942. évi költségvetés. 3. Esetleges indítványok. Határozatképtelenség esetén a következő vasárnap ugyanaz lesz meg.

— **Házassági kölcsön.** Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap a következő évben arra rászoruló egészséges házaspároknak házasságkötésük alkalmával házassági kölcsönt nyújt. A kölcsönnyújtás feltételei, annak összege és mikénti folyósítása ügyében most folynak az előkészítő tárgyalások.

— **Tűzoltó.** Szombaton, folyó hó 15-én délután 4 órakor kigyulladt — valószínűleg a ház kéményétől — a III. ker. Zrínyi utca 374. sz. alatti Nagy Elek tulajdonát képező lakóház tetőzete. A pillanatok alatt a helyszínen termett tűzoltóság a tüzet percek alatt lokalizálta. A kár mintegy 300 pengő, mely sajnos, mivel az épület biztosítva nem volt, nem térül meg.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Szarvas község képviselőtestülete folyó hó 22-én, szombaton délelőtt tartja képviselőtestületi gyűlését bő tárgysorozattal.

Vegyen erdélyi nyerevény-kötvényt a Szarvasi Takarékpénztárnál.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, az Iparos tanonciskola felügyelőbizottságának és tantestületének, a Szarvasi Járási Ipartestületnek, úgyszintén a Szarvasi Iparos Körnek és a Polgári Körnek, kik felejtethetetlen jó férjem illetve, édesapánk végtisztelességén résztvettek és ezzel is fájdalunkat enyhíteni igyekeztek.

Szarvas, 1941. november hó.

Özv. Forster Károlyné és gyermekei.

Nemzeti célt szolgál, ha erdélyi nyerevénykötvényt jegyez a Szarvasi Takarékpénztárnál.

— **Érdekes új darabok a pesti színházakban.** Minden színházi újdonságról színes cikkeket kritikákban pontosan beszámol a Delibáb legújabb száma. Kapható mindenütt, ára 14 fillér.

— **Élhető, áruló és gyógyító porszemek.** A porszemek keletkezéséről, a bűnügyi nyomozás egyik segítőtársáról rendkívül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja legújabb száma, ára 20 fillér.

A szarvasi kir. járásbírósaág. 2911/1941. szám.

HIRDETMÉNY

A szarvasi kir. járásbírósaág közhírré teszi, hogy az állítólag elvesztett következő okirat Békésszentandrási Központi Hitelszövetkezet mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja által 1931. évi április hó 16-án Sztitó András névre kiállított 1 drb 40 P értékű részvény, melynek törzskönyvi száma: 1075, betűjelzés és sorszáma: A. 407. szám megsemmisítése iránt az eljárást Sztitó András békésszentandrási lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letele után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Szarvas, 1941. november 8.

Dr. Molnár s. k. jbiró.

A kiadmány hitelűl: Raffai Mihály ir. s. tisztt.

Lőtt vadat

mindennap a legmagasabb napi áron átvessz a szarvasi

„Hangya” Szövetkezet.

Erdélyi

nyerevény

kötvények

jegyezhetők

a Szarvasi Hitelszövetkezet mint az OKH tagja pénzügyintézetnél

APRÓHIRDETÉSEK

I. kerület Zöldpázsit 618. sz. ház fűszerüzlettel együtt eladó. 394

27 hold prima búzatermő föld szép búza vetéssel olcsón eladó. Felvilágosítást ad Litau-szki István II., 145. 403

Tessedik-utca 356. számú ház eladó. Értekezni ugyanott. 407

Eladó tejterméküzlet főútvonalon berendezéssel, áruval együtt, elköltözés miatt. Békésszentandrás, Rákóczi út 1. sz. 406

Házvezetőnőnek ajánlkozok 50 éves egészséges nő, tanyára is kimenne idősebb, magányos férthez. Cím a kiadóban. 405

4 hold föld eladó a Tóniszálás mellett. Érdeklődni lehet a vasútutcai Janurik fűszerüzletben.

Használt férfi és női ruhát veszek legmagasabb árban. II. ker. 17. szám. 321

Eladó az V. külkerületben 100 kishold föld esetleg több részletben is. Az eladással dr. Tokay László ügyvéd van megbízva. 373

IV. ker. 473 számú ház eladó. 421

Egy butorozott szoba kiadó, esetleg butorozatlanul konyha használatra I. ker. 80. Érdeklődni lehet a 41 számú irodában. Község háza. 418

Csipekárson 6 hold föld eladó. Érdeklődni Klimaj Jánosnál III. kül. ker. 324/2 sz. 424

Ügyes fiút mészáros és hentes tanoncnak felvesz Fehér Lajos mészáros és hentes mester. 419

300 drb használt Eternit pala eladó dr. Kerényinél. 415

Közel a városhoz 14 hold prima búza és here vetéssel eladó. Ódicsen 7 hold. Érdeklődni II. 83 sz. 416

A Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja pénzügyintézet

4 és 1/2 százalékos közleplejratú kötelezvény kölcsönöket, továbbá kisgazdák és mezőgazdasági munkások részére 6%-os kamatozású váltókölcsönöket folyósít. Takarékbetéteket előnyösen kamatoztat és bármikor visszafizet. 292

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13

— **Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Szegeden.** A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara a m. kir. földmívelésügyi miniszter támasztásával november 28-tól december 18-ig bezárólag Szegeden, a m. kir. Állami Felsőipariskolán mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a cséplőgép üzemi karbantartásával és a vetőmagtisztító gépek kezelésével és vezetésével kíván foglalkozni. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen vagy írásban, 5 pengő beíratási és tandíj egyidejű beküldése mellett 1941. november 25-ig a kamaránál, Kecskemét, Rákóczi-út 27-19, vagy a m. kir. Állami Felsőipariskolán, Szeged, Kálvária-ter 5/b.

— **Negyedik lett a Hunyadi.** Mult vasárnap lezajlottak a Körösvidéki Kerület I. osztályában a megyei átramaradt mérkőzések amelyek során a MAC II. az MTE-t, a GyAC pedig a MSEP-t győzte le 2:1. arányban. Az első és második helyezett csapatok változtak, a GyAC azonban azzal a győzelmevel a harmadik helyre került s így a Hunyadi negyedik lett. Reméljük, hogy a jó képességű csapatandrási együttes a tavaszi félévben is megfogja őrizni ezt az immáron hagyományossá lett negyedik helyet.

— **Száznál a nyerevénykölcsön.** Erdélyi újjáépítése érdekében az államkincstár többek között 4 százalékkal kamatozó nyerevénykölcsönt kíván 100 millió forintért kiadni. Egy kölcsön értéke 200 pengő, de fél és negyed kötvényi visszafizetés 20 év alatt történhet. A megnevezésben s a kötvényes már a 3 évben megfizethető. A nyerevények sorát a jövő év január 2-án kezdődik s két évtizeden át évente 26 ezer nyerevény kerül kiadásra majd ki, közel 50 millió pengő értékben. A főbb nyerevények: 7 drb egymillió, 4 drb 750 ezer és 14 drb 500 ezer pengő nyerevény. A nyerevények kiadása évenként kezdődik január és július első hétfő napján lesz.

— **Mindig ott a világon** harcias nők, és talán van is földünknek egy országa, amelynek létéről tudunk, csak éppen a nem is sejtjük, hogy ez a föld és hol terül el. A harcias nő, a híres amazonok országa. Ezt boncolgatja az „Ünnep” c. pirolalmi lap, melynek előfői ára egy negyed évre 1 pengő.

Tiszta ongyért

hulladék

papírt ad

Müller-cég